

Jurnal din Albion

Între 15 și 19 septembrie 2008 am fost beneficiara unui grant Socrates pentru programul Comenius 2.2. Agenția Națională Socrates este deja cunoscută în rândul profesorilor pentru programele generoase susținute cu bani europeni: proiecte școlare, cursuri metodice, asistență lingvistică, programe pentru adulți și cursuri de dezvoltare profesională.

Am ales un program pe dezvoltare profesională deoarece cred sincer în conceptul de „life-long-learning” – „învățare pe tot parcursul vieții.

Am ales Anglia pentru că toată viața mi-am dorit să vizitez țara a cărei limbă o predau. (De altfel, consider că orice profesor de limbi străine ar trebui să viziteze măcar o dată țara a cărei limbă, cultură și civilizație constituie obiectul muncii sale.)

Am plecat așadar spre Scarborough, un orașel la Marea Nordului, în ținutul Yorkshire (Nordul Angliei), cu inima cât un purice. Temeri de tot felul, care s-au dovedit în final a fi nefondate. Doar mă duceam în ținutul lui Robin Hood!

Am ales o rută via Londra, deoarece nu m-am îndurat să pășesc în Marea Britanie, fără să vizitez capitala.

Drumul cu o cursă low-cost a fost lipsit de incidente, iar aeroportul Luton m-a uimit cu luminile sale și amabilitatea lucrătorilor.

Spre Londra am plecat cu un autobuz civilizată, care m-a făcut să-i înțeleg mai bine pe compatrioții mei din avion (Ei se întorceau la serviciu în Anglia și nu aveau nici cea mai mică intenție de a se întoarce în România.).

Autobuzul m-a lăsat după aproximativ două ore la stația de metrou Victoria. Metroul londonez – cel mai vechi din Europa și din lume! Experiența *tub*-ul cu care călătorești prin intermediul așa-numitului card *oyster* a fost de asemenea unică. Londonezii sunt săritori, amabili; hărțile din metrou sunt clare și nu te poți pierde nici dacă ai dori.

O altă experiență deosebită a fost cea a *hostel*-ului Backpackers, unde aveam rezervare. Un hotel mic, modest, curat, deservit de oameni tineri, de orice naționalitate, dar nu engleză. (De altfel, aveam să constat că-n Londra trebuie să ai răbdare dacă vrei să întâlnești un englez.)

Un *hostel* este o lume: tineri (mai ales, dar nu numai) veniți din absolut toată lumea într-un soi de călătorie de inițiere. Nonșalanți, emancipați, relaxați. Vorbeau engleză fiecare cu accentul său. Predominau totuși naționalitățile hispanice și cineva a făcut chiar remarcă că Spania s-a mutat la Backpackers.

Toaletele de pe hol, echipate cu tot ce trebuie și dușuri civilizate, erau mereu reîmprospătate de harnicii tineri cu ten măsliniu. *Cafeteria* servea un mic dejun clasic, continental, la două lire, iar răcoritoarele erau asigurate de automate. Prețurile? *Cool!* O sticlă de apă minerală de 0.5 l costa o liră!

Și de la Backpackers... Pe străzile Londrei. În Piccadilly, unde se află *hostel*-ul, lume multă, de tot felul, independentă, amabilă și săritoare. Dar mai ales preocupată! Polițiști gata se te ajute oricând. Turiști mai mult sau puțin dezorientați, uimiți și ei ca și mine că nu prea sunt englezi pe străzi și în magazine. Londra nu mai este a Angliei. Ea aparține lumii. Iar lumea trebuie să fie recunoscătoare că are un asemenea oraș, îmbinare de vechi și nou, cu mașinile lui negre precum cărăbușii și cu volanul pe dreapta, cu *double-deck*-urile roșii și cu clasicele cutii poștale și cabine de telefon. Da, Londra este

una dintre capitalele „*satului global*” și cine ajunge acolo trebuie să o trateze ca atare, așa cum scrie pe tricouri și pe magneții de frigider: I LOVE LONDON!

Dacă m-aș apuca să scriu despre Londra ar trebui s-o fac în mai multe calupuri. Ce să vizitezi în Londra. Ce să faci și ce să nu faci în Londra. Cum să circuli în Londra. Și așa mai departe. Poate cu altă ocazie.

Un lucru este sigur: dacă nu ți-ai pus în bagaj o cantitate suficientă de *Thank you, Sorry, Excuse me, Please*, nu ai ce căuta în Anglia, nu numai în Londra.

Am avut parte de o atmosferă călduroasă la propriu în Londra, vremea fiind minunată pe tot parcursul șederii.

În scurt timp însă a trebuit să mă pregătesc pentru drumul destul de lung (patru ore) cu trenul către York, de unde urma să iau alt tren către Scarborough, micul oraș de la Marea Nordului.

Zis și făcut. Cărând geamantanul plin de plovăre și o umbrelă inutilă și amintindu-mi cu un zâmbet ironic că la Buzău mi se pare lung drumul din cartierul Micro XIV în centru am mers aproape două ore cu metroul din Piccadilly până la gara King's Cross.

King's Cross este un mic univers, de unde pleacă trenuri către întreaga țară. Am încercat să nu mă las copleșită, am tras aer în piept și mi-am făcut curaj: eram singură, departe de casă, atentă la orice anunț și cu dorința de a „aspira” tot *englishness*-ul din jurul meu.

Trenul a avut o mică întârziere pentru care s-au cerut nenumărate scuze și așteptându-l m-am împrietenit cu un grup, care s-a dovedit a lucru pentru firma de *catering* a companiei feroviare. Amabile, aceste persoane m-au invitat să urc la clasa I, deși biletul meu era de clasa a II-a.

Sincer, nu știu dacă în România am călătorit vreodată la clasa I, dar de la Londra la York am făcut-o. Scaunele erau confortabile, ne-au fost servite ceaiuri și cafele, alături de biscuiți, apă și răcoritoare. Întrebări amabile și zâmbete prietenești. Bagajul se odihnea undeva pe culoarul de la intrare în tren. Tren care avea posibilitate de acces lejeră, astfel încât și dacă erai de 90 de ani și cu o mulțime de boli puteai totuși să urci, fără să auzi încurajatorul „Mamaie, ce mai căuți pe-aici? Te caută ...”

M-am despărțit cu regret de prietenii mei civilizați, care nu strigau la oameni în cazul în care aceștia nu avuseseră timp să-și ia bilet, ci le eliberau pur și simplu unul.

Am ajuns în York după o călătorie ca un vis, în care văzusem câmpuri arate, pregătite pentru primăvară, cu copăcei apărați de garduri împotriva animalelor. Am văzut Anglia la ea acasă, verde și inimoasă, cu stații modeste, dar curate. Dar despre asta altă dată. Poate până atunci gândul nu va mai face comparații...

York, oraș legendar, cu multă istorie în zidurile cenușii. Și despre el, poate altă dată...

Acum repede găsesc un tren spre Scarborough.

Tren la fel de civilizată, cu lume modestă, la clasă a II-a, majoritatea ruși, polonezi, ucrainieni, care mergeau să viziteze împrejurimile. (Era duminică.)

Nu se fuma, bineînțeles, cum de altfel nu se fumează nicăieri în locurile publice, nici măcar în *pub*-uri.

În rest, aceleași câmpuri ordonate și căsuțe cochete de țară. Nici un gard de sârmă, nici o legătură de araci sprijiniți de o părere de hotar. Numai garduri vii, delimitând delicat proprietățile, și tractorașe ca de jucărie în curți. Lacurile aveau nuferi pe ele și păreau decupate din povești. Oamenii pescuiau relaxați, fără gratare, coșuri și munți de

gunoaie în jurul lor. Poate pentru că era duminică? Adunaseră oare voluntarii gunoaiele? Nu știu.

Scarborough... Mic, liniștit, pitoresc. Mai ales, vechi. Știam deja că mormântul Annei Brönte se află aici. Până una alta m-am informat de strada unde trebuia să ajung și m-am dus vitejește în stația de autobuz. Umbrela râdea de mine, împreună cu geamantanul plin cu plovăre, iar toamna răsfăța oamenii din Scarborough, așa cum nu o făcuse de mult.

Autobuzul a venit, șoferul civilizată a avut rest pentru bilet și mi-a arătat chiar el unde să pun bagajul. Am pornit lin și curând mi s-a spus să cobor, arătându-mi-se strada. Ce mai..., eram în capătul străzii Westbourne, la care visasem o vară întreagă. Am coborât, am respirat adânc, gândindu-mă încă o dată să arunc umbrela (ceea ce aveam să fac la aeroport) și am pornit ușurel, amintindu-mi de temperaturile scăzute asupra cărora fusesem avertizată.

Liniște – lumea era în case probabil. Mașini cumiți – în garaje sau chiar pe stradă. Nici țipenie. Și totuși, casele alb cu negru și maro, amintind stilul de epocă, cu garduri miniaturale și porți deschise, cu *front-doors* prevăzute cu orificiu pentru corespondență adăpostesc oameni, nu-i așa? Unde este cartierul meu Micro XIV într-o asemenea zi de duminică, cu pești pe grătar și lume mărșăluind către magazin să ia suc, bere și semințe?

OK, numărul casei apare discret pe ușă. Respir din nou, fotografiez casa, nu care cumva să fie totuși un vis, mă apropiu și bat cu o potcoavă veche prinsă de ușă. (Doamne, este chiar ca în filme!)

Mi se răspunde... Despre ei, Mabel și Colin, gazdele mele, altă dată.

Despre cărțile lor, adăpostite până și în baie... Altă dată.

Despre lemnul și covorașele prezente peste tot în casă, inclusiv bucătărie și baie, altă dată...

„Vai!” – mi-am spus, și eu care credeam că voi fi singurul european cititor de cărți din casa lor. Iar ei... înapoiți, zău așa! Să folosească ei computerul numai pentru corespondență rapidă și informare personală și să citească în schimb cărți?! Păi asta-i Anglia?

Să trecem spre prima zi de curs, când m-am dus la Academia Anglolang, instituție cu reputație în Marea Britanie, în relații de parteneriat cu British Council.

Cursul meu, „Developing Cultural Interferences in a European Context,” a avut doar patru cursanți din cele 50 de locuri oferite. Ni s-a spus că nu a fost îndeplinit punctajul, iar locurile nu se redistribuie.

Patru cursanți și trei profesori minunați, care m-au învățat ce este un *clash* cultural și multe altele. Împuneau respect prin cunoștințe solide, nu prin haine și mașinile din parcare. Iar Academia Anglolang este o școală veche, clasică, cu o pajiște pe care aveai voie, dacă te îndurau să calci iarba aceea minunată, să-ți mânânci prânzul adus în *lunch boxes* pregătite de gazdă.

O mulțime de participanți, în special elevi și studenți, veniți la diferite cursuri, pe perioade diferite, dădeau culoare încăperile Academiei.

Cafeteria – civilizată, curată, cu prețuri modice.

Oameni inimoși la recepție, care erau în stare să te ducă de mână acolo unde doreai.

Unde era scortoșenia și răceala englezească? Unde era „*stiff-upper-lips*” despre care fusesem avertizată? Poate în Marea Nordului – curată, îmbietoare, cu o plajă cu nisipul ca-n acvariu, cu oameni care se plimbau și făceau picnic pe plajă, dar tot fără gunoaie, deși acum eram în timpul săptămânii!

Scarborough... Miros de *fish & chips*, de mare și de iarbă proaspăt tunsă. (Era atât de cald, încât oamenii își tundeau încă o dată peluzele.

Colegiul pe care am avut ocazia să-l vizitez în Scarborough poate fi considerat un simbol al școlii clasice englezești: elevi în uniformă, nici urmă de telefoane mobile (Așadar se poate totuși supraviețui și fără ele!), profesori relaxați, personal binevoitor, multă modestie și mult spațiu verde împrejur.

Un alt simbol al orașelului sunt ceainăriile, rafinate și îmbietoare, care te duceau cu gândul la epoca reginei Victoria.

Cât despre *pub*-urile din Scarborough, cu cel puțin opt-nouă feluri de *ales*, erau la fel de sigure ziua, ca și la trei dimineața. În Scarborough nu prea am auzit vorba spaniolă și am întâlnit puțini ruși și polonezi. Ce să fie? Oare Nordul este mai conservator sau e o simplă întâmplare?

Zilele au trecut însă repede, ca o noapte cât dormi buștean și te trezești crezând că nici nu ai dormit.

Dar cursul era acolo, treaz, în mintea noastră și în multele materiale primite. Mă simțeam cu adevărat europeană.

Vreau să cred că m-am întors cu adevărat europeană. Oricum, sunt alta decât am plecat. Mi-am simțiti devenirea cu adevărat.

Așadar, scrieți proiecte, dragii mei. Agenția Națională Socrates există pentru oricare dintre noi. Curaj!